

DR. GIEDRIUS BERNOTAVIČIUS

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI (DUK)

Vaikų ir paauglių idiopatinės skoliozės operacija

Parengta remiantis Scoliosis Research Society (SRS), Pediatric Orthopaedic Society of North America (POSNA), AO Spine bei šiuolaikiniais vaikų stuburo chirurgijos principais.

Apie operaciją

Ar operacija visiškai ištiesins stuburą?

Operacijos tikslas nėra padaryti stuburą idealiai tiesų. Svarbiausia – saugiai sumažinti deformaciją, atkurti stuburo pusiausvyrą ir sustabdyti jos progresavimą. Daugeliui pacientų kreivumas sumažėja apie 60–80 %, tačiau rezultatas priklauso nuo deformacijos dydžio ir standumo.

Ar po operacijos skoliozė gali sugrįžti?

Operuota stuburo dalis suauga į vieną kaulinį bloką, todėl joje skoliozė nebeprogresuoja. Labai retais atvejais gali atsirasti pokyčių gretimuose segmentuose arba prireikti pakartotinės operacijos.

Ar po operacijos dar augsiu?

Taip. Operacijos metu sujungiama tik dalis stuburo. Toliau auga nesujungtos stuburo dalys, kojos ir visas organizmas. Be to, ištiesinus stuburą dauguma pacientų iš karto tampa 2–5 cm aukštesni, o esant labai didelėms deformacijoms ūgis gali padidėti dar daugiau.

Ar operacija sustabdys mano augimą?

Ne. Operacija stabdo augimą tik toje stuburo dalyje, kuri yra sujungta. Bendras organizmo augimas vyksta toliau.

Apie implantus

Iš kokios medžiagos pagaminti implantai?

Dažniausiai naudojami implantai pagaminti iš titano lydinio. Titanas yra: labai tvirtas, lengvas, nerūdija, puikiai suderinamas su žmogaus organizmu.

Kiek sveria implantai?

Visa implantų sistema dažniausiai sveria apie 300–600 gramų, priklausimai nuo paciento ūgio ir operacijos apimtys. Dauguma pacientų implantų visiškai nejaučia.

Ar jausiu implantus?

Dažniausiai – ne. Pirmosiomis savaitėmis galite jausti tempimą ar diskomfortą dėl operacijos ir gijimo proceso, tačiau implantų kaip atskiro objekto dauguma pacientų nejaučia.

Ar organizmas gali atmesti implantus?

Ne. Implantai nėra persodinamas organas, todėl organizmas jų neatmeta.

Ar implantai gali surūdyti?

Ne. Titano lydiniai yra atsparūs korozijai ir skirti nuolatiniam naudojimui žmogaus organizme.

Ar implantai liks visam gyvenimui?

Taip. Dažniausiai jų šalinti nereikia. Implantai pašalinami tik labai retais atvejais, kai tam yra medicininių indikacijų.

Ar implantai pypsės oro uosto metalo detektoriuose?

Dažniausiai – ne. Šiuolaikiniai titaniniai implantai retai aktyvuoja oro uostų metalo detektorius. Net jei taip nutiktų, papildoma saugumo patikra atliekama įprasta tvarka. Specialios pažymos dažniausiai nereikia.

Ar galiu skristi lėktuvu?

Taip. Trumpi skrydžiai dažniausiai galimi praėjus 4–6 savaitėms po operacijos, jei gijimas vyksta sklandžiai. Ilgesnių kelionių metu rekomenduojama reguliariai pajudėti, gerti pakankamai skysčių, vengti ilgo nejudraus sėdėjimo. Prieš planuojant tolimą kelionę visuomet rekomenduojama pasitarti su operavusiu gydytoju.

Ar galima atlikti MRT?

Taip. Titaniniai implantai yra suderinami su magnetinio rezonanso tyrimu. Aplink implantus gali atsirasti vaizdo artefaktų, tačiau pats tyrimas yra saugus.

Apie stuburo paslankumą

Ar stuburas taps visiškai nejudrus?

Ne. Joda tik tos stuburo dalys, kurios nebuvo sujungtos operacijos metu. Didžioji dalis kasdinių judesių vyksta kaklinėje stuburo dalyje, juosmenyje ir klubų sąnariuose.

Ar galėsiu pasilenkti?

Taip. Žmogus lenkiasi ne tik stuburu – didelę judesio dalį atlieka klubų sąnariai ir dubuo. Dauguma pacientų be problemų apsiauna batus, susiriša batraiščius, atsisėda ant grindų, pakelia nuo žemės lengvus daiktus.

Ar galėsiu normaliai sportuoti?

Taip. Sugijus stuburui dauguma pacientų grįžta prie mėgstamų sporto šakų. Sporto atnaujinimo terminus individualiai nustato operuojantis gydytojas.

Apie kasdienį gyvenimą

Ar galėsiu nešioti kuprinę?

Taip. Pradžioje rekomenduojama rinktis lengvą kuprinę, o svorį didinti palaipsniui.

Ar galėsiu dėvėti aukštakulnius?

Taip. Sugijus stuburui aukštakulnių avėjimas nėra draudžiamas, tačiau kasdien rekomenduojama rinktis patogią avalynę.

Ar galėsiu lankytis atrakcionuose?

Taip. Į atrakcionus rekomenduojama grįžti tik visiškai sugijus stuburui ir gavus gydytojo leidimą.

Ar galiu nardyti?

Taip. Sugijus stuburui nardymas nėra draudžiamas.

Ar galiu slidinėti?

Taip. Dauguma pacientų po visiško sugijimo gali grįžti prie slidinėjimo.

Ar galiu jodinėti?

Taip. Grįžimo laiką individualiai nustato gydantis gydytojas.

Ar galiu šokinėti ant batuto?

Pirmaisiais mėnesiais nerekomenduojama. Vėliau sprendžiama individualiai, įvertinus stuburo suaugimą.

Apie randą

Ar randas liks visam gyvenimui?

Taip. Pirmuosius kelis mėnesius jis būna rausvas, tačiau per 12–18 mėnesių tampa daug šviesesnis ir mažiau pastebimas.

Ar galima degintis saulėje?

Pirmuosius metus rekomenduojama randą saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių arba naudoti aukštą SPF apsaugą.

Ar galima naudoti silikoninius gelius ar pleistrus?

Taip. Visiškai sugijus žaizdai silikoniniai geliai ar pleistrai gali pagerinti rando išvaizdą.

Ar galima tatuiruotė ant rando?

Rekomenduojama palaukti bent 12 mėnesių, kol randas visiškai subręs.

Apie gyvenimą ateityje

Ar galėsiu gyventi normalų gyvenimą?

Taip. Didžioji dauguma pacientų baigia mokslus, dirba, sportuoja, keliauja ir gyvena visavertį gyvenimą.

Ar galėsiu turėti vaikų?

Taip. Skoliosės operacija neturi įtakos vaisingumui, nėštumui ar gimdymui.

Ar bus galima atlikti epidūrinę nejautrą gimdymo metu?

Dažniausiai taip. Kai kuriais atvejais dėl operuotos stuburo dalies procedūra gali būti techniškai sudėtingesnė, todėl apie atliktą operaciją reikėtų informuoti gydytoją anesteziologą.

Ar galėsiu aukoti kraują?

Taip. Persirgta skoliosės operacija nėra kontraindikacija tapti kraujo donoru.

Ar reikės antibiotikų prieš dantų gydymą?

Dažniausiai – ne. Rutininis antibiotikų vartojimas prieš odontologines procedūras dėl stuburo implantų nerekomenduojamas.

Ar orų kaita paveiks implantus?

Ne. Moksliniai tyrimai nepatvirtina, kad titaniniai implantai reaguotų į oro pokyčius.

Ar galima atlikti masažą?

Taip. Sugijus operacinei žaizdai masažas galimas, tačiau reikėtų vengti stipraus spaudimo operuotos stuburo dalies srityje.

Ar galima lankytis pas chiropraktiką?

Operuotoje stuburo dalyje manipuliacijos nerekomenduojamos. Prieš bet kokias manualinės terapijos procedūras būtina pasitarti su operavusiu gydytoju.

Kada po daugelio metų reikėtų kreiptis į gydytoją?

Kreipkitės, jeigu: atsirado naujas stiprus nugaros skausmas, pastebėjote laikysenos pokyčius, atsirado rankų ar kojų silpnumas, atsirado nuolatinis galūnių tirpimas, po didelės traumos skauda nugarą, atsirado paraudimas ar patinimas seno rando srityje.

Svarbiausia žinutė

Didžioji dauguma vaikų ir paauglių po idiopatinės skoliozės operacijos gyvena visiškai normalų gyvenimą. Jie sportuoja, keliauja, studijuoja, dirba, kuria šeimas ir gyvena aktyviai. Operacijos tikslas – ne tik koreguoti stuburo deformaciją, bet ir užtikrinti gerą gyvenimo kokybę daugelį metų.

- ❑ *Ši atmintinė yra bendro pobūdžio informacinė medžiaga. Individualios rekomendacijos gali skirtis priklausomai nuo operacijos apimties, paciento amžiaus, gretutinių ligų ir operavusio gydytojo sprendimo.*

drbernotavicius.lt

info@drbernotavicius.lt

